

**POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT FILOZOFII I SOCJOLOGII**

**KWESTIONARIUSZ
DO BADAŃ SPRAWY POLAKÓW '90**

1. wieś
2. miasto (podać nazwę.....)

WARSZAWA, PAŹDZIERNIK 1990

1. Co obecnie jest najważniejsze dla P. i P. rodziny? Jakie sprawy chciałby P. przede wszystkim załatwić i jakie cele osiągnąć?

Proszę wymienić nie więcej niż trzy sprawy i wskazać na te najważniejsze:

1.....

2.

3.

2. Na kogo przede wszystkim może P. liczyć, aby załatwić swoje sprawy?

.....

3. Czy zdaniem P., są w dzisiejszej Polsce ludzie (lub grupy ludzi), którzy korzystają z różnych udogodnień życiowych i przywilejów, chociaż nie zasługują na to?

1. Tak
2. Nie (do pyt. 6)
3. Trudno powiedzieć (do pyt. 6)
4. Jeżeli tak, to kim oni są? (wpisać)

.....

5. Na czym polegają ich przywileje?

.....

6. Jak P. sądzi, czy różnicę pomiędzy najniższymi i najwyższymi płacami (dochodami) są obecnie w naszym kraju:

1. Za duże
2. Takie jak być powinny
3. Za małe
4. Nie mam zdania
5. Inne

7. Chcemy teraz zapytać, jak P. ocenia zmiany w swoich warunkach życia i pracy, w warunkach życia P. rodziny w ciągu ostatnich dwóch lat (1989, 1990). O każdej z wymienionych dziedzin warunków życia i pracy proszę powiedzieć czy:

5. Zdecydowanie się polepszyły
4. Raczej się polepszyły
3. Pozostały bez zmian
2. Raczej się pogorszyły
1. Zdecydowanie się pogorszyły

Rodzaj warunków	Ocena				
	5	4	3	2	1
1. Finansowe warunki prowadzenia gospodarstwa domowego					
2. Warunki opieki zdrowotnej					
3. Pewność zatrudnienia					
4. Możliwość uzyskiwania rzetelnej informacji o tym co się dzieje w kraju i na świecie					
5. Możliwość wypoczynku					
6. Możliwość kształcenia dzieci					
7. Poczucie bezpieczeństwa					
8. Możliwości wyrażania własnych poglądów					
9. Uczestnictwo w życiu kulturalnym					

8. Jak P. sądzi, komu w obecnych warunkach żyje się lepiej: ludziom w mieście, czy ludziom na wsi?

1. Ludziom w mieście
2. Ludziom na wsi
3. Nie widzę różnic
4. Trudno powiedzieć

9. Przeczytam teraz szereg zdań dotyczących naszego społeczeństwa. Proszę, o każdym z tych zdań powiedzieć, czy zgadza się P., czy też nie zgadza.

Zdecydowanie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowanie nie	Trudno powiedzieć
4	3	2	1	0

1. Istnieje inne prawo dla biednych inne dla bogatych
2. Istnienie ludzi biednych jest wynikiem niesprawiedliwości społecznej
3. Zbyt wielu ludzi oczekuje, że państwo rozwiąże ich problemy
4. Kierownicy zawsze będą starali się wziąć górę nad pracownikami
5. Jeśli ktoś jest biedny, to na ogół z własnej winy
6. Ludzie tacy jak ja nie mają wpływu na to co robi rząd
7. Państwo powinno bardziej pomagać ludziom, którzy nie dają sobie rady
8. Zakład pracy nie powinien zajmować się sprawami socjalnymi

10. A teraz proszę powiedzieć czy zgadza się P. czy też nie zgadza z następującymi poglądami?

Zdecy- dowanie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecy- dowanie nie	Trudno powie- dzieć
4	3	2	1	0

1. Ludzie łamiący prawo powinni być karani bardziej surowo niż dotychczas
2. Za niektóre przestępstwa kara śmierci jest jedynie właściwą karą
3. Cenzura obyczajowa filmów i czasopism jest niezbędna, jeśli chce się utrzymać moralność społeczeństwa
4. Należy ograniczyć rolę Kościoła do spraw czysto religijnych
5. W Polsce potrzebny jest obecnie silny przywódca, który zaprowadzi w kraju porządek
6. Należy wprowadzić zakaz działalności partii komunistycznej w Polsce
7. Rząd powinien odstąpić od prywatyzacji przemysłu
8. Polska powinna odmówić spłaty długów zagranicznych
9. Należy odsunąć "Solidarność" od władzy

11. Gdyby to zależało wyłącznie od P., czy chciałby P.

1. Pracować w prywatnym zakładzie pracy
2. Pracować w państwowym (spółdzielczym) zakładzie pracy
3. Pracować na swoim (prowadzić własną firmę)
4. Wyjechać do pracy zagranicę
5. W ogóle nie pracować zarobkowo
6. Trudno powiedzieć

12. A dlaczego wybrałby P. taką możliwość?

.....

13. Czy P. osobiście liczy się z możliwością utraty pracy?

1. Liczę się bardzo poważnie
2. Raczej tak
3. Raczej nie
4. Nie, jest to mało prawdopodobne

14. Obecnie w życiu politycznym i gospodarczym kraju zachodzą duże przemiany. Jedni mogą na nich zyskać a inni stracić. Jak P. sądzi, czy ludzie mający taką samą pracę i stanowisko jak P. spodziewają się korzystnych zmian pomagających w urzędzeniu się w życiu.

14a. Na czym polegałyby te korzystne zmiany?

.....

15. A czy P. zdaniem ludzie mający taką samą pracę i stanowisko, jak P. liczą się z możliwością niekorzystnych zmian w ich sytuacji zawodowej?

1. Tak -> 14a
2. Raczej tak -> 14a
3. Raczej nie
4. Nie
5. Trudno mi powiedzieć

15a. Na czym polegałyby te niekorzystne zmiany?

.....

16. Mówi się i pisze o konfliktach społecznych w Polsce. Czy uważa P., że takie konflikty istnieją rzeczywiście?

1. Tak
2. Nie
3. Nie mam zdania

17. Kto z kim jest w konflikcie? (wpisać)

.....

18. Nie tylko w Polsce zdarzają się strajki i niepokoje społeczne. W różnych krajach ludzie w różny sposób protestują przeciw temu z czym się nie zgadzają. Poniżej są wymienione różne akcje protestacyjne stosowane w świecie. Czy P. zdaniem, obywatele powinni mieć prawo stosować akcje takie jak:

Zdecydowanie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowanie nie	Trudno powiedzieć
4	3	2	1	0

1. Zbieranie podpisów pod petycjami i protestami
2. Bojkot decyzji rządowych
3. Demonstracje uliczne
4. Strajki
5. Rozlepianie plakatów
6. Okupowanie budynków publicznych
7. Stawianie oporu wobec policji lub innych organów porządkowych

19. Czy P. osobiście zdarzyło się brać udział w którejś z wyżej wymienionych akcji protestu? (Wybrać jedną możliwość)

1. Nie, nigdy

2. Tak, jeden raz, w jakiej akcji (wstawić odpowiedni numer)

.....

3. Tak, wielokrotnie, w jakich akcjach (wstawić odpowiednie numery)

.....

20. A teraz proszę, aby P. rozważył pewne rodzaje akcji, jakie rządy i władze czasem podejmują przeciw protestującej ludności. Proszę powiedzieć, które z nich P. popiera, a których P. nie popiera?

Zdecy- dowanie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecy- dowanie nie	Trudno powie- dzieć
4	3	2	1	0

1. Użycie oddziałów policji przeciw demonstracjom ulicznym
2. Stosowanie surowych wyroków sądowych przeciw demonstrantom, którzy nie podporządkowali się policji
3. Wydanie dekretu rządowego zabraniającego publicznych protestów i demonstracji
4. Używanie wojska do złamania strajków

21. Czy w dzisiejszej Polsce są takie organizacje (instytucje) lub ludzie, którzy bronią interesów takich osób jak P.?

1. Tak (jakie organizacje, lub jacy ludzie)

.....

2. Nie

3. Trudno powiedzieć

22. Wiele się w Polsce ostatnio zmieniło. Jak P. sądzi czy w związku z tym możliwości wpływu na sprawy publiczne takich ludzi jak P. wzrosły czy też zmalały?

0. Trudno powiedzieć

1. Zmalały

2. Pozostały bez zmian

3. Wzrosły

	3	2	1	0
1. Wpływu na sprawy kraju				
2. Wpływu na sprawy w miejscu zamieszkania				
3. Wpływu na sprawy w miejscu pracy				
4. Załatwienia własnych spraw we władzach i urzędach				

23. Wiele dyskutuje się o zmianach w zasadach zarządzania gospodarką i w życiu społeczno-politycznym kraju. Chcemy zapytać, w jakim stopniu zgadza się P. z poniższymi zasadami i poglądami?

Zdecy- dowanie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecy- dowanie nie	Trudno powie- dzieć
4	3	2	1	0

1. Ograniczenie zarobków dla najwyżej zarabiających
2. Zapewnienie silnie zróżnicowanych zarobków zależnie od kwalifikacji
3. Zwiększenie udziału Kościoła w życiu publicznym narodu
4. Realizacja polityki pełnego zatrudnienia
5. Zwiększenie udziału sektora prywatnego w gospodarce
6. Wprowadzenie do gospodarki praw rynku i konkurencji
7. Zwalnianie z pracy nieefektywnych pracowników
8. Wprowadzenie kontroli państwa nad cenami

9. Wprowadzenie centralnego kierowania gospodarką
10. Utrzymanie samorządności załóg w zarządzaniu przedsiębiorstwem
11. Utrzymanie bezrobocia

24. Jak P. sądzi, czy należy dopuścić do prywatyzacji następujących dziedzin naszej gospodarki?

Dopuszczyć bez żadnych ograniczeń	Dopuszczyć w ograniczonym zakresie	W ogóle nie dopuścić prywatnej własności	Nie mam zdania
3	2	1	0

1. Wielkich zakładów przemysłu
2. Banków
3. Gospodarki mieszkaniowej
4. Szpitali
5. Przedsiębiorstw budownictwa mieszkaniowego
6. Przedsiębiorstw usług produkcyjnych w rolnictwie
7. Handlu
8. Prasy i wydawnictw
9. Komunikacji miejskiej
10. Państwowych Gospodarstw Rolnych (PGR)

25. A co P. sądzi o możliwości dopuszczenia kapitału zagranicznego do udziału w prywatyzacji gospodarki w Polsce?

Dopuszczyć bez żadnych ograniczeń	Dopuszczyć w ograniczonym zakresie	W ogóle nie dopuścić	Nie mam zdania
3	2	1	0

1. Wielkich zakładów przemysłu
2. Banków
3. Gospodarki mieszkaniowej
4. Szpitali
5. Przedsiębiorstw budownictwa mieszkaniowego
6. Przedsiębiorstw usług produkcyjnych w rolnictwie
7. Handlu
8. Prasy i wydawnictw
9. Komunikacji miejskiej
10. Państwowych Gospodarstw Rolnych (PGR)

26. Jak powinien postąpić rząd, gdyby akcje dużego polskiego przedsiębiorstwa chcieli kupić przedstawiciele zagranicznego kapitału reprezentującego narodowości:

	Sprzedać bez ograniczeń	Sprzedać tyle, żeby nie stracić kontroli nad przedsiębiorstwami	Nie sprzedawać w ogóle	Trudno powiedzieć
	3	2	1	0
1. Amerykanie				
2. Niemcy				
3. Francuzi				
4. Rosjanie				
5. Żydzi				
6. Anglicy				
7. Japończycy				

27. Są różne poglądy na temat tego, co właściwie stało się w Polsce w ciągu ostatnich dwóch lat. Który z niżej wymienionych poglądów jest P. najbliższy?

1. W miejsce dyktatury komunistycznej powstaje demokracja
2. Miejsce komunizmu zajmuje nowa dyktatura pod sztandarem "Solidarność"
3. Nowa władza na razie zastępuje komunistów, ale nie wiadomo jeszcze do czego to doprowadzi
4. Za plecami nowej władzy Solidarnościowej rządzą nadal ci sami
5. Nie mam zdania

28. Wiele ostatnio mówi się o reformie gospodarki, którą prowadzi rząd Premiera Mazowieckiego. Kto w Polsce, P. zdaniem, jest za tą reformą, a kto jest jej przeciwny?

Grupy społeczno zawodowe	Zdecy-	Raczej	Ani za	Raczej	Zdecy-	Trudno
	dowa- nie za	za	ani przeciw	przeciw	dowanie przeciw	powie- dzieć
	5	4	3	2	1	0
1. Robotnicy wykwalifikowani						
2. Właściciele firm polonijnych i zagranicznych						
3. Chłopi						
4. Ludzie nowej władzy						
5. Rzemieślnicy, ajenci, sklepikarze						
6. Urzędnicy						
7. Ministrowie						
8. Pracownicy centralnej administracji						
9. Robotnicy niewykwalifikowani						
10. Nauczyciele						
11. Chłopi-robotnicy						
12. Działacze związków branżowych (OPZZ)						
13. Dyrektorzy i kierownicy w przemyśle uspołecznionym						
14. Prywatni producenci owoców, kwiatów i warzyw						
15. Ludzie starej władzy						
16. Działacze związkowi NSZZ "Solidarność"						
17. Inżynierowie w przemyśle uspołecznionym						

29. Czy uważa P., że w Polsce większość obywateli jest posłuszna władzy?

1. Zdecydowanie tak -> pyt. 30
2. Raczej tak -> pyt. 30
3. Raczej nie
4. Zdecydowanie nie
5. Trudno mi powiedzieć

30. Jak P. sądzi, dlaczego większość obywateli jest posłuszna władzy?

	Zdecy- dowanie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecy- dowanie nie	Trudno powie- dzieć
	4	3	2	1	0
1. Ludzie w Polsce są posłuszni władzy, ponieważ dzięki tej władzy kraj zaczyna powoli wychodzić z kryzysu					
2. Ludzie w Polsce są posłuszni władzy, ponieważ sami wybrali tę władzę					
3. Ludzie w Polsce są posłuszni władzy, ponieważ władza może karać za nieposłuszeństwo					
4. Ludzie w Polsce są posłuszni władzy, ponieważ jest im łatwiej żyć, załatwiać różne sprawy					
5. Ludzie w Polsce są posłuszni władzy, ponieważ ufają jej rządowi					
6. Ludzie w Polsce są posłuszni władzy, ponieważ uważają, że każdej władzy trzeba słuchać					

31. A teraz prosimy przyjrzeć się poniższej liście instytucji i organizacji i powiedzieć, które z nich, P. zdaniem, zasługują, a które nie zasługują na zaufanie:

	Zdecy- dowanie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecy- dowanie nie	Trudno powie- dzieć
	4	3	2	1	0
1. Sejm					
2. Kościół					
3. Rząd					
4. Wojsko					
5. Branzowe związki zawodowe (OPZZ)					
6. NSZZ "Solidarność"					
7. Policja państwowa					
8. Telewizja					
9. Senat					

32. Czy brał P. udział w wyborach do Sejmu i Senatu, które odbyły się 4 czerwca 1989 roku?

1. Tak -> 332. Nie